

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA DĖL VALSTYBĖS ĮMONĖS IGNALINOS ATOMINĖS ELEKTRINĖS EKSPLOATAVIMO NUTRAUKIMO FONDE ATLIKTO FINANSINIO (TEISĖTUMO) AUDITO REZULTATŲ

2013 m. liepos 5 d. Nr. FA-P-20-7-69
Vilnius

Auditas atliktas, vykdant 2012-07-20 pavedimą Nr. P-20-7

Auditą atliko vyriausioji valstybinė auditorė
Marijona Malūnavičienė

Auditas pradėtas 2012-07-31
Auditas baigtas 2013-07-05

Su valstybinio audito ataskaita galima susipažinti
Valstybės kontrolės interneto puslapyje
adresu www.vkontrole.lt

TURINYS

Ižanga	3
Audito apimtis ir metodai	4
Pastebėjimai, išvados, rekomendacijos	5
1. Pastebėjimai dėl finansinių ataskaitų rinkinio ir lėšų sąmatos įvykdymo ataskaitos duomenų	5
1.1. Dėl finansinių ataskaitų rinkinio	5
1.2. Dėl lėšų sąmatos įvykdymo ataskaitos	6
2. Dėl lėšų naudojimo teisėtumo	6
Priedai	8

IŽANGA

Audito tikslas – įvertinti 2012 metų ataskaitų rinkinio duomenis ir pareikšti nepriklausomą nuomonę; įvertinti fondo lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą ir pareikšti nepriklausomą nuomonę.

Audituojamas subjektas – valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo fondas, Gedimino pr. 38, Vilnius.

Audituojamas laikotarpis – 2012 metai.

Remiantis Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu¹, valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo fondas (toliau – Fondas) yra išteklių fondas, kuris laikomas atskiru viešojo sektoriaus subjektu. Fondo veiklą reglamentuoja Lietuvos Respublikos valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo fondo įstatymas². Fondo steigėja yra Lietuvos Respublikos Vyriausybė, valdytoja – Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, administratorės – valstybės įmonė Energetikos agentūra ir viešoji įstaiga Ignalinos atominės elektrinės regiono plėtros agentūra.

Fondo lėšos kaupiamos atskiroje Lietuvos Respublikos valstybės išdo sąskaitoje ir pagal Lietuvos Respublikos Seimo patvirtintą atitinkamų metų Fondo lėšų sąmatą skiriamos priemonių įgyvendinimui finansuoti. Energetikos ministerija tvarko Fondo buhalterinę apskaitą ir rengia Fondo įstatyme nustatytas ataskaitas³. Fondo taryba (kolegialus patariamasis organas) rengia ir teikia Fondo valdytojui rekomendacijas dėl Fondo lėšų skyrimo Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo programos įgyvendinimo priemonių plano priemonėms finansuoti⁴. Finansų ministerija tvarko Fondo lėšų įplaukų ir išmokų apskaitą⁵, laikinai laisvas Fondo lėšas pagal Fondo valdytojo teikiamas Fondo planuojamų pinigų srautų ir išlaidų prognozes investuoja jos nustatyta tvarka ir garantuoja šių lėšų, taip pat investavimo metu gautų investavimo pajamų grąžinimą į Fondo sąskaitą⁶ ir Energetikos ministerijai teikia informaciją, reikalingą ataskaitoms rengti⁷.

¹ Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 2007-06-26 Nr. X-121 (2010-05- 25 įstatymo Nr. XI-842 redakcija), 2 str. 19 d. ir 2 str. 22 d. 8 p.

² Lietuvos Respublikos valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo fondo įstatymas, 2001-07-12 Nr. IX-466 (2006-06-22 įstatymo Nr. X-710 redakcija, 2012-03-12 įstatymo Nr. XI-1929 redakcija).

³ Ten pat, 7 str. 4 d.

⁴ Ten pat, 6 str. 2 d.

⁵ Ten pat, 7 str. 1 d.

⁶ Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo fondo nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 536 (2008-07-23 nutarimo Nr. 745 redakcija), 25 p.

⁷ Lietuvos Respublikos valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo fondo įstatymas, 2001-07-12 Nr. IX-466 (2006-06-22 įstatymo Nr. X-710 redakcija, 2012-03-12 įstatymo Nr. XI-1929 redakcija), 7 str. 3 d.

Audituojamu laikotarpiu Energetikos ministerijai vadovavo ministras Arvydas Sekmokas, nuo 2012 m. gruodžio 13 d. – ministras Jaroslavas Neverovičius, Fondo lėšų apskaitą tvarkė ir finansines ataskaitas rengė Finansų ir apskaitos skyrius, vedėja Daiva Gelusevičienė.

Valstybinio audito ataskaitoje pateikiami tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausoma nuomonė dėl 2012 metų ataskaitų rinkinio duomenų, Fondo lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams pareiškama valstybinio audito išvadoje.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Audito metu buvo vertinamas Fondo 2012 metų ataskaitų rinkinys, kurį sudaro Fondo lėšų sąmatos įvykdymo ataskaita, jos aiškinamasis raštas ir Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatyme nustatytas finansinių ataskaitų rinkinys, bei Fondo lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumas.

Audito metu vertintą 2012 metų finansinių ataskaitų rinkinį sudarė:

- Finansinės būklės ataskaita pagal 2012 m. gruodžio 31 d. duomenis;
- Veiklos rezultatų ataskaita pagal 2012 m. gruodžio 31 d. duomenis;
- Pinigų srautų ataskaita pagal 2012 m. gruodžio 31 d. duomenis;
- Grynojo turto pokyčių ataskaita pagal 2012 m. gruodžio 31 d. duomenis;
- 2012 m. finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas.

Turto bei atitinkamai finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto likutis, kaip nurodyta finansinės būklės ataskaitoje, 2012 metų pradžioje buvo iš viso 140 184,7 tūkst. Lt, pabaigoje – 97 665,9 tūkst. Lt.

Pagal audito metu vertintą Fondo lėšų sąmatos įvykdymo 2012 metų ataskaitą Fondo lėšų likutis 2012 m. pradžioje – 126 312,8 tūkst. Lt, 2012 metais gautos pajamos iš viso sudarė 13 353,0 tūkst. Lt, 2012 metų išlaidos – 60 267,7 tūkst. Lt, lėšų likutis 2012 m. pabaigoje – 79 398,1 tūkst. Lt (detalūs planiniai ir įvykdymo rodikliai pateikiami 2 priede).

Finansinis (teisėtumo) auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus, Tarptautinius audito standartus ir Tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus.

Auditas atliktas siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad Fondo metinių ataskaitų rinkinyje nėra reikšmingų iškraipymų, o Fondo lėšos ir turtas valdomi, naudojami ir disponuojama jais teisėtai. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl įgimtų audito apribojimų ir to fakto, kad netikrinome visų (100 proc.) ūkinių operacijų, ūkinių įvykių ir sudarytų sandorių.

Fonde atlikome suplanuotas audito procedūras, kurių metu įvertinome Fondo metinių ataskaitų rinkinio duomenis bei Fondo lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą. Audito metu, siekiant gauti audito tikslams reikalingų įrodymų, atlikta:

- išsami rizikos analizė (audito planavimo etape), kuri leido panaudoti rizika ir reikšmingumu pagrįstą audito metodiką, audito darbą sutelkiant didžiausios rizikos srityse;
- tvarkos aprašų, taisyklių, įsakymų ir kitų dokumentų peržiūra, kurie leido susipažinti su Fonde sukurta kontrolės aplinka ir procedūromis;
- svarbiausių sričių (turto ir sąnaudų) pagrindinės audito procedūros – ūkinių operacijų ir buhalterinių sąskaitų likučių detalios ir analitinės audito procedūros. Tam buvo atrinkti audito pavyzdžiai, kurie geriausiai reprezentavo visumą.

Taip pat vertinome, kaip audituojamas subjektas laikėsi įstatymų ir kitų teisės aktų, sutartinių įsipareigojimų ir kt. Teisėtumo požiūriu įvertinome Fondo lėšų 2013 metams planavimą. Vertindami, kaip laikomasi teisės aktų ar kitų dokumentų reikalavimų, atsižvelgėme į šių reikalavimų nesilaikymo priežastis ir įvertinome galimus jų nesilaikymo padarinius.

Audito įrodymai gauti taikant skaičiavimo, patikrinimo, paklausimo, analitinės ir kitas audito procedūras.

PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS, REKOMENDACIJOS

1. Pastebėjimai dėl finansinių ataskaitų rinkinio ir lėšų sąmatos įvykdymo ataskaitos duomenų

Energetikos ministerija rengia Fondo lėšų sąmatos įvykdymo ataskaitą, aiškinamąjį raštą ir Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatyme nustatytą finansinių ataskaitų rinkinį (toliau – Fondo metinių ataskaitų rinkinys), kurį teikia Vyriausybei ne vėliau kaip iki kitų metų kovo 15 dienos. Fondo metinių ataskaitų rinkinį Vyriausybė teikia tvirtinti Seimui⁸.

1.1. Dėl finansinių ataskaitų rinkinio

Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo fondo, kaip viešojo sektoriaus subjekto⁹, buhalterinė apskaita pradėta tvarkyti nuo 2010 metų. Fondo 2010 ir 2011 metų finansinių ataskaitų rinkinių auditą atliko audito įmonė.

⁸ Lietuvos Respublikos valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo fondo įstatymas, 2001-07-12 Nr. IX-466 (2012-03-13 Nr. XI-1929 redakcija), 7 str. 4 d.

⁹ Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 2007-06-26 Nr. X-1212 (2012-03-29 įstatymo Nr. 1951 redakcija), 2 str. 22 d., 4 str. 3 d.

Atlikę audito procedūras reikšmingų iškraipymų Fondo 2012 metų finansinių ataskaitų rinkinyje nenustatėme.

1.2. Dėl lėšų sąmatos įvykdymo ataskaitos

Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo fondo lėšų sąmatą ir metinę sąmatos įvykdymo ataskaitą tvirtina Lietuvos Respublikos Seimas Vyriausybės teikimu. Fondo lėšų 2012 metų sąmatos įvykdymo ataskaita parengta pagal Seimo patvirtintą sąmatą.

Atkreiptinas dėmesys, kad Energetikos ministerija į lėšų sąmatos įvykdymo ataskaitoje pateiktas išlaidas įtraukė 9 830,1 tūkst. Lt per audituojamą laikotarpį nepanaudotų lėšų, kurias priemonių vykdytojai ir administratoriai į Fondo sąskaitą grąžino iki 2013 m. sausio 15 dienos. Fondo lėšų sąmatos įvykdymo ataskaitos aiškinamajame rašte ši informacija nepateikta.

Pažymėtina, kad išsami informacija apie priemonių vykdytojų grąžintinas finansavimo sumas (9 830,1 tūkst. Lt) pateikta finansinių ataskaitų rinkinio aiškinamajame rašte ir nurodyta Finansinės būklės ataskaitos straipsnyje „Kitos gautinos sumos“.

Atkreiptinas dėmesys, kad Fondo lėšų 2012 metų sąmatos įvykdymo ataskaitoje į pateiktas išlaidas įtraukta 9 830,1 tūkst. Lt per audituojamą laikotarpį nepanaudotų lėšų suma, kurią priemonių vykdytojai ir administratoriai į Fondo sąskaitą grąžino iki 2013 m. sausio 15 dienos.

2. Dėl lėšų naudojimo teisėtumo

Audito metu nustatyta, kad, remiantis tarp Fondo valdytojo, administratoriaus ir priemonių vykdytojų arba tarp Fondo valdytojo ir administratorių sudarytomis sutartimis, Fondo lėšos jų gavėjams buvo pervedamos avansu kiekvieno ataskaitinio ketvirčio pradžioje, atsižvelgiant į suplanuotą ir sudarytose sutartyse nurodytą lėšų poreikį per ketvirtį numatytiems darbams atlikti, numatomoms išlaidoms dengti. Kadangi lėšos buvo pervedamos ne už faktiškai atliktus darbus arba suteiktas paslaugas, ataskaitinio laikotarpio pabaigoje priemonių vykdytojams ir administratoriams liko nepanaudota 9 830,1 tūkst. Lt Fondo lėšų. Esant tokiai lėšų mokėjimo tvarkai, buvo sudarytos prielaidos susidaryti dideliems laikinai laisvų Fondo lėšų likučiams gavėjų sąskaitose.

Pažymėtina, kad valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo fondo įstatymo 5 str. 4 dalyje nurodyta, kad Finansų ministerija investuoja laikinai laisvas Fondo lėšas pagal savo patvirtintą tvarką, garantuodama jų, taip pat investavimo metu gautų investavimo pajamų grąžinimą į Fondo sąskaitą. Todėl, tinkamai investavus laikinai laisvas lėšas, Fondas per ataskaitinį laikotarpį galėjo uždirbti papildomų pajamų.

Apie nustatytą netinkamą Fondo lėšų naudojimą Energetikos ministeriją informavome raštu¹⁰ ir rekomendavome apsvarstyti galimybę Fondo lėšas gavėjams mokėti ne pagal planinius rodiklius, o už faktiškai atliktus darbus.

Energetikos ministerija pranešė, kad apsvarstė audito metu pateiktas pastabas ir, siekdama tinkamiau valdyti Fondo lėšas, ėmėsi atitinkamų priemonių, užtikrinančių efektyvų lėšų panaudojimą¹¹. Energetikos ministras pakeitė Valstybinės įmonės Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo fondo nuostatų įgyvendinimo taisyklės (toliau – Fondo taisyklės)¹² ir patvirtino naują pavyzdinę priemonės įgyvendinimo sutarties formą¹³.

Fondo taisyklių 46 punkte nurodyta, kad pirmojo avansinio mokėjimo Fondo lėšos pagal metinę priemonių įvykdymo išlaidų sąmatą pervedamos per 10 darbo dienų nuo sutarties dėl priemonės įgyvendinimo įsigaliojimo. Kitų ketvirčių Fondo lėšos priemonei vykdyti pervedamos per 10 darbo dienų nuo Fondo lėšų mokėjimo prašymo ir atsiskaitymo dokumentų pateikimo Fondo administratoriui dienos. Einamaisiais metais per vieną mėnesį nuo Fondo lėšų gavimo dienos priemonės vykdytoji nepradėjus naudoti Fondo lėšų, per 5 darbo dienas jos turi būti grąžintos į Lietuvos Respublikos valstybės išdo specialiąją sąskaitą (Fondo taisyklių 48 punktas).

Jeigu priemonės vykdytojas sutartyje dėl priemonės įgyvendinimo nurodytu terminu nepateikia 49 punkte nurodytų atsiskaitymo dokumentų ir dėl ne laiku atlikto atsiskaitymo neinformuoja Fondo administratoriaus, Fondo administratorius turi teisę siūlyti Fondo valdytojui nutraukti su priemonės vykdytoju sudarytą sutartį ir ją nutraukus per 10 kalendorinių dienų Fondo lėšas grąžinti (Fondo taisyklių 54 punktas).

Pažymime Energetikos ministerijos pažangą, įgyvendinant pateiktą rekomendaciją – lėšas priemonių vykdytojams mokėti ne pagal planinius rodiklius, o už faktiškai atliktus darbus, taip pat tobulinant vidaus kontrolės sistemą, imantis priemonių kontrolės procedūroms reglamentuoti ir trūkumams pašalinti.

2-ojo audito departamento direktorė

Zita Valatkienė

2-ojo audito departamento vyriausioji valstybinė auditorė

Marijona Malūnavičienė

---

¹⁰ Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės 2013-01-07 raštas Nr. S-(20-2754)-34 „Dėl audito metu nustatytų dalykų“.

¹¹ Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos 2013-02-15 raštas Nr. (12.7-14)3-598 „Dėl audito metu nustatytų dalykų“.

¹² Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo fondo nuostatų įgyvendinimo taisyklės, patvirtintos energetikos ministro 2010-04-30 įsakymu Nr. 1-132 (2011-08-18 įsakymo Nr. 1-207 redakcija, 2013-02-26 įsakymo Nr. 1-42 redakcija).

¹³ Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2013-02-26 įsakymas Nr. 1-42 „Dėl Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2011 m. rugpjūčio 18 d. įsakymo Nr. 1-207 „Dėl valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo fondo nuostatų įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“.

PRIEDAI

Valstybinio audito ataskaitos
 „Dėl valstybės įmonės Ignalinos
 atominės elektrinės eksploatavimo
 nutraukimo fonde atlikto finansinio
 (teisėtumo) audito rezultatų“
 1 priedas

Raštai Energetikos ministerijai

Eil. Nr.	Įstaiga	Adresas	Valstybės kontrolės raštas		
			Data	Nr.	Antraštė
1.	Energetikos ministerija	Gedimino pr. 38, 01104 Vilnius	2013-01-07	S-(20-2754)-34	Dėl audito metu nustatytų dalykų
2.	Energetikos ministerija	Gedimino pr. 38, 01104 Vilnius	2013-01-18	S-(20-2754)-132	Dėl informacijos pateikimo
3.	Energetikos ministerija	Gedimino pr. 38, 01104 Vilnius	2013-03-27	S-(20-2754)-692	Dėl valstybės įmonės Energetikos agentūros terminuoto indėlio

Energetikos ministerijos raštai apie rekomendacijų įgyvendinimą

Eil. Nr.	Įstaiga	Įstaigų raštai		
		Data	Nr.	Antraštė
1.	Energetikos ministerija	2013-01-30	(6.44-06)-3-330	Dėl informacijos pateikimo
2.	Energetikos ministerija	2013-02-15	(12.7-14)3-598	Dėl audito metu nustatytų dalykų
3.	Energetikos ministerija	2013-04-12	(6.44-06)3-1379	Dėl valstybės įmonės Energetikos agentūros terminuoto indėlio

Valstybinio audito ataskaitos
 „Dėl valstybės įmonės Ignalinos
 atominės elektrinės eksploatavimo
 nutraukimo fonde atlikto finansinio
 (teisėtumo) audito rezultatų“
 2 priedas

**2012 metų valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo
 nutraukimo fondo lėšų sąmatos ir jos įvykdymo ataskaitos duomenys (tūkst. Lt)**

Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo fondo sąmatos rodiklis	Rodiklio planinė reikšmė	Rodiklio įvykdymas
1. Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo fondo lėšos pagal 2011 m. gruodžio 31 d. būklę	116 000,0	126 312,8
2. Pajamos 2012 metais:		
2.1. Ignalinos programų lėšų palūkanos	2 874,0	2 876,4
2.2. Užsienio šalių, tarptautinių organizacijų ir finansinių institucijų bei Lietuvos Respublikos juridinių ir fizinių asmenų savanoriški tiksliniai įnašai	0,0	0,0
2.3. Lėšos, gautos pardavus valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės uždarymo metu realizuojamą turtą	0,0	0,0
2.4. Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo fondo lėšų palūkanos	510,0	262,1
2.5. Palūkanos už Lietuvos Respublikos Vyriausybės vertybinius popierius	5 144,0	5 224,9
2.6. Kitos lėšos:	0,0	4 989,6
2.6.1. Priemonių vykdytojų grąžintos nepanaudotos 2011 m. Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo fondo lėšos	0,0	4 952,1
2.6.2. Lietuvos Respublikos Vyriausybės vertybinių popierių nominaliosios vertės ir pirkimo kainos skirtumas	0,0	37,5
Iš viso pajamų:	8 528,0	13 353,0
3. Išlaidos 2012 metais:		
3.1. Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo techniniams projektams įgyvendinti	10 600,0	4 691,0
3.2. Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės sustabdytų blokų priežiūrai ir fizinei saugai užtikrinti	30 100,0	30 029,8
3.3. Neigiamiems socialiniams ir ekonominiams valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo padariniams Lietuvos Respublikos Ignalinos atominės elektrinės regione sušvelninti	25 600,0	24 028,5
3.4. Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės radioaktyviosioms atliekoms, įskaitant panaudotą branduolinį kurą, tvarkyti, saugoti ir laidoti	1 000,0	960,0
3.5. Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo fondui administruoti	620,0	539,0
3.6. Kitos išlaidos:	23,0	19,4
3.6.1. Komisinis mokestis Lietuvos Respublikos Vyriausybės vertybiniams popieriams įsigyti ir saugoti	0,0	18,8
3.6.2. Valiutos keitimo paslaugų išlaidos	0,0	0,6
Iš viso išlaidų:	67 943,0	60 267,7
4. Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo fondo lėšos pagal 2012 m. gruodžio 31 d. būklę	56 585,0	79 398,1